



Generalitat de Catalunya
**Departament de Medi Ambient
i Habitatge**

Serveis Territorials a Lleida
Àrea del Medi Natural

REGULACIÓ DE L'ESCALADA EN ESPAIS PROTEGITS DE LA DEMARCACIÓ DE LLEIDA

Aquesta regulació de l'escalada (tant pel que fa a l'aspecte normatiu com pel que fa a l'àmbit d'aplicació) en espais protegits de la província de Lleida ha estat elaborada pels Serveis Territorials a Lleida del Departament de Medi Ambient i Habitatge i consensuada per representants i/o membres del Centre Excursionista de Lleida, de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC), del Centre Excursionista de Balaguer, de l'Agrupació Excursionista de l'Urgell, de la Xarxa d'Escaladors Catalans (XESCA), de l'Associació d'Escalada Sostenible (AES), de la Societat d'Amics de Muntanya de Tremp, del Centre Excursionista de Flix, del Cos d'Agents Rurals de la regió de Lleida i dels Serveis Territorials a Lleida del Departament de Medi Ambient i Habitatge.

L'àmbit d'aplicació d'aquesta regulació és la Serra de Mont-roig i la Serra de Monteró, per protecció de les aus, i alguns enclavaments de l'àrea meridional de Lleida que compten amb presència de plantes protegides extremadament sensibles.

ANTECEDENTS I OPORTUNITAT

D'acord amb el Decret 148/1992 del 13 de juliol de 1992 (DOGC 1618) la realització de l'escalada als espais inclosos en el Pla d'Espais d'Interès Natural, a la Xarxa Natura 2000, a les Zones de Caça Controlada i altres, requereix autorització llevat que l'òrgan gestor d'aquests espais determini les àrees i períodes en què les activitats esmentades es poden dur a terme sense autorització. La finalitat de la present regulació és desenvolupar aquesta possibilitat a partir de l'estudi de les àrees d'interès florístic i faunístic que poden veure's afectades per les activitats esportives i consensuar amb el col·lectiu escalador una proposta que permeti la compatibilitat de l'escalada amb la conservació del patrimoni natural. Per tant, aquesta proposta de regulació s'assoleix amb la col·laboració del col·lectiu escalador, que ha participat activament en la redacció de la proposta i amb la convicció que la seva aplicació permetrà millorar la situació de les principals espècies de la fauna i flora protegides atesa la sensibilitat del col·lectiu escalador envers el medi natural.

D'altra banda, cal destacar que aquesta proposta de regulació no atribueix a l'escalada tot el conjunt d'impactes negatius que afecten al medi, sinó justament el contrari, i reconeix que l'assoliment d'una correcta gestió i conservació de les espècies comporta, així mateix, que la resta d'activitats desenvolupades al medi natural s'hagin de regular mitjançant altres acords o mecanismes.

Ara bé, això no obstant, una de les possibles amenaces que pateixen actualment els ocells rapinyaires i la flora protegida gira entorn de la freqüentació humana de les àrees vitals i de reproducció de les esmentades espècies. En el cas dels rapinyaires rupícoles (aus que tenen gran part del seu cicle vital en un entorn rocós), l'escalada és una de les activitats que pot tenir impacte, degut a la vulneració de la verticalitat, barrera de seguretat molt important per a aquests ocells. La realització de les vies d'escalada que passen per les penyes de cria o a prop seu durant els mesos de reproducció pot provocar l'abandonament del niu i, per tant, el fracàs en la reproducció amb el conseqüent impacte negatiu en la productivitat i evolució de les poblacions d'aus.

Així mateix, pel que fa a la flora, els ambients rupícoles també són refugis per a espècies de plantes de distribució molt localitzada. Les plantes rupícoles es desenvolupen en un entorn caracteritzat per la manca de substrat on és difícil arrelar i créixer; és per això que són molt



Generalitat de Catalunya
**Departament de Medi Ambient
i Habitatge**

Serveis Territorials a Lleida
Àrea del Medi Natural

vulnerables a les activitats esportives que poden comportar el trepig i el desarrelament de les plantes.

Per a l'elaboració de la proposta de regulació els Serveis Territorials del Departament de Medi Ambient i Habitatge van efectuar un inventari de les zones de nidificació i de flora protegida amb la ubicació concreta de les principals àrees de cria i de presència de peus de flora amenaçada respectivament. Això va permetre fitar de forma concisa els àmbits d'actuació dins el marc general definit prèviament pel grup de treball a la Serra de Mont-roig i Serra de Monteró i altres indrets amb presència de flora i delimitar posteriorment amb visita de camp del grup de treball la proposta de zonificació. En aquest sentit, s'ha de destacar el seguiment de les poblacions de *Petrocoptis montsicciana* i *Delphinium bolosii*. Es constata que les poblacions d'aquestes espècies estan formades per agrupacions de pocs individus distribuïdes de forma molt localitzada en penya-segats. Un cas particular és la zona del Dispensari de Camarasa on les poblacions de *Petrocoptis montsicciana* es localitzen en un espai relativament extens on hi han obertes moltes vies d'escalada. Aquí s'hi ha pogut constatar que la pràctica de l'escalada clàssica no ha afectat de manera substancial els exemplars d'aquesta important espècie de la flora i es constata, per tant, que l'escalada clàssica en aquest sector pot ser compatible amb la conservació de *Petrocoptis montsicciana* sempre i quan no s'intensifiqui la seva freqüentació anual ni amb la creació de noves vies d'escalada. D'altra banda, en els sectors del Dispensari equipats per a l'escalada esportiva es constata que els peus d'aquesta espècie es veuen molt afectats per la intensitat de la pràctica esportiva que s'hi duu a terme i la població s'ha vist molt disminuïda per la qual cosa es constata que la conservació de *Petrocoptis montsicciana* és incompatible amb l'escalada esportiva.

Finalment, el resultat d'aquest treball ha estat la zonificació del territori en funció de si l'escalada és permesa sense cap mena de restricció, si hi ha condicionants que fan que calgui una restricció temporal o si no es pot dur a terme perquè és incompatible amb la conservació dels valors naturals.

MARC NORMATIU

- Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de fauna salvatge.
- Decret 172/2008, de 26 d'agost, de creació del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya.
- Acord de Govern GOV/112/2006, de 5 de setembre, pel qual es designen zones d'especial protecció de les aus (ZEPA) i s'aprova la proposta de llocs d'importància comunitària.
- Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural
- Llei 12/1985, de 12 de juny, d'espais naturals.
- Decret Legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals.
- Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat.



Generalitat de Catalunya
**Departament de Medi Ambient
i Habitatge**

Serveis Territorials a Lleida
Àrea del Medi Natural

NORMES DE REGULACIÓ

Article 1 - Àmbit d'aplicació

Es regula l'escalada a la Serra de Mont-roig (terme municipal de Camarasa i de les Avellanes i Santa Linya) i Serra de Monteró (terme municipal de Camarasa) per criteris de protecció de fauna i al Dispensari de Camarasa (terme municipal de Camarasa), Rubió de Baix (terme municipal de Foradada), Santa Maria del Salgar (terme municipal de Foradada) i Castell de Malagastre (terme municipal d'Artesa de Segre)

Article 2 - Zonificació

S'estableixen tres categories:

- Zona de màxim interès per la flora protegida: on no és permessa l'obertura de noves vies d'escalada i en la qual no és permessa l'escalada en cap moment de l'any. Aquesta categoria inclou zones amb presència de dues espècies de flora amenaçada *Petrocoptis montsiciana* i *Delphinium bolosii*, les quals viuen a les parets verticals de roca calcària i/o a la seva base.
- Zona d'interès per a la conservació d'aus: on no es permessa l'obertura de noves vies sense autorització i en la qual es regula temporalment l'escalada per tal d'adequar-la a l'època de cria. Es tracta de zones amb presència d'aus protegides per la legislació vigent com l'àguila cuabarrada, l'àliga daurada, l'aufrany, el voltor i el falcó pelegrí.
- Zona lliure: on es permet l'escalada tot l'any i l'obertura de noves vies no requereix cap mena d'autorització

L'àmbit d'aquestes zones està descrit en els següents articles i en els mapes dels annexos. En cas de contradicció o dubte entre la descripció i els mapes, caldrà agafar com a referència la informació continguda en els mapes.

Article 3 - Serra de Mont-roig (T.M. Les Avellanes i Santa Linya i Camarasa) - Zona d'interès per a la conservació d'aus

La serra de Mont-roig compren quatre zones d'interès per a la conservació de les aus, on no és permessa l'escalada de l'1 de gener al 31 de juliol i no s'hi poden obrir noves vies sense autorització prèvia.

Les zones d'interès per a la conservació d'aus són:

- Pala Alta, des l'est de la via "Psicoclimb" (exclosa) fins a Coll de Porta.
- la zona del Laberint de Moira, des de la via "Punta la Fava" fins a la via "Metallica" (ambdues excloses).
- Paret dels Sostres, des de la via "Estel de Ponent" fins a la via "Lluna Plena" (ambdues excloses). En aquest sector es permet l'escalada a les vies "7 Cels, Jour de colère i Escornacabres" entre l'1 de gener i el 31 de juliol amb autorització prèvia.
- zona de la Cova el Tabac, des de la via "Petit Diedre" fins a la via "Elsa Pataky" (ambdues excloses).



Generalitat de Catalunya
**Departament de Medi Ambient
i Habitatge**

Serveis Territorials a Lleida
Àrea del Medi Natural

Tota la resta de sectors de la Serra de Mont-roig tenen la consideració zona lliure, tal com està definida a l'article 2.

Article 4 - Monteró - Zona d'interès per a la conservació d'aus

No és permesa l'escalada de l'1 de gener al 31 de juliol i no s'hi poden obrir noves vies sense autorització.

Article 5 - Dispensari (T.M. Camarasa) - Zona de màxim interès per la flora protegida

A la zona del Dispensari compresa entre l'Agulla del Pont Penjat fins al Puro es pot practicar l'escalada clàssica a les vies ja existents però resta prohibida l'escalada esportiva en qualsevol moment de l'any i no s'hi poden obrir noves vies d'escalada de qualsevol modalitat (esportiva o clàssica). Tant l'Agulla del Pont Penjat com el Puro queden fora de la zona de màxim interès per la flora protegida i per tant, exclosos de la prohibició.

Les vies clàssiques presents des de l'Agulla del Pont Penjat fins al Puro són: "Jordi Culé", "Força Barça", "En un momento dado", "Lo Marín", "Juan Gutierrez", "Tatrink-Tratink", "Joel", "Guerreros de la Roca", "Al entierro de una hoja seca van dos caracoles", "Gutierrez-Ruiz", "Kafarnahu", "Donde está Wally", "Marc", "Diedre central", "Quique-Garreta", "Rumbo a las estrellas", "Pat Garret", "Catalluna".

Tot i això, atès que l'equipament de la zona esportiva en el sector més proper al Dispensari ha afectat la població de *Petrocoptis Montsiciana*, es prohibeix també l'escalada clàssica fins el 31 de desembre de 2010 en aquest sector, per tal de permetre la recuperació dels exemplars afectats. La prohibició comporta que no es pot escalar a les vies clàssiques: "Gutierrez-Ruiz", "Kafarnahu", "Donde està Wally" i "Marc" fins a la data esmentada del 31 de desembre de 2010. Aquest termini és prorrogable, prèvia consulta amb la Comissió, fins a la recuperació de l'espècie.

La prohibició de l'escalada esportiva comporta el desequipament, per part del Departament de Medi Ambient i Habitatge, de totes les vies d'escalada esportiva d'aquest sector.

Article 6 - Zona de Rubió de Baix - Zona de màxim interès per la flora protegida

No és permesa l'escalada en cap moment de l'any i no s'hi poden obrir noves vies.

Article 7 - Zona de Santa Maria del Salgar - Zona de màxim interès per la flora protegida

No és permesa l'escalada en cap moment d l'any i no s'hi poden obrir noves vies

Article 8 - Castell de Malagastre - Zona de màxim interès per la flora protegida

No és permesa l'escalada en cap moment de l'any i no s'hi poden obrir noves vies

Article 9 - Comissió tècnica per a la regulació de l'escalada

Atesa l'especificitat de l'escalada, així com també de l'ecologia i etologia de les espècies i dels hàbitats presents a les zones regulades es crea una Comissió tècnica per a la regulació de l'escalada.

La Comissió tècnica per a la regulació de l'escalada està constituïda per 1 representant de la FEEC, 2 representants d'associacions d'escaladors i 2 representants del DMAH.



Generalitat de Catalunya
**Departament de Medi Ambient
i Habitatge**

Serveis Territorials a Lleida
Àrea del Medi Natural

La naturalesa de la Comissió tècnica és la d'òrgan tècnic assessor, sense naturalesa jurídica pròpia. En cap cas pot substituir o obstaculitzar l'exercici de les competències que les lleis atribueixen als organismes representatius.

Els seus objectius, en l'àmbit de la regulació de l'escalada de les zones de la Serra de Mont-roig, Monteró, Dispensari, Rubió de Baix, Santa Maria del Salgar i Castell de Malagastre, és avaluar les possibles modificacions de la sectorització establerta, com a conseqüència de variacions en les zones de nidificació i també l'avaluació de la incidència que hi puguin sorgir.

El Departament de Medi Ambient i Habitatge convocarà una reunió anual de la Comissió per tal d'avaluar l'efectivitat i idoneïtat de la regulació de l'escalada i revisar-ne anualment el contingut per adaptar-lo als nous coneixements adquirits i a la situació del moment. D'altra banda, qualsevol membre de la Comissió té capacitat per convocar una reunió extraordinària, per tal d'avaluar possibles imprevistos.

Article 10 - Actuació en cas de modificació de les àrees de nidificació

Donada la variabilitat dels espais que poden utilitzar les espècies d'aus per a la nidificació, altres àrees no contemplades en aquesta sectorització poden ser objecte d'aquesta mateixa regulació en funció de la dinàmica de les poblacions. De la mateixa manera, les àrees que deixin de ser utilitzades per les aus poden ser excloses de la regulació. Aquestes modificacions seran consultades a la Comissió tècnica.

La Comissió tècnica posarà en coneixement dels usuaris les zones que restin lliures i les de nova inclusió en la regulació.

Article 11 - Seguiment de la flora i fauna protegides

Els Serveis Territorials a Lleida del Departament de Medi Ambient i Habitatge faran el seguiment continuat de la població de flora i de fauna protegides i facilitaran les dades a la Comissió tècnica per a la regulació de l'escala en el marc establert per al seu funcionament i atribucions.

Article 12 - Autoritzacions.

Totes les autoritzacions a que fan referència els articles anteriors per a l'escalada i/o l'obertura de noves vies són competència dels Serveis Territorials a Lleida del Departament de Medi Ambient i Habitatge.

Article 13 - Obligacions en la pràctica de l'escalada

- No es permet la utilització sistemàtica i excessiva de resines sintètiques i productes químics amb l'objectiu de crear o enganxar preses. Aquesta prohibició no fa referència a l'ús d'ancoratges químics.
- No es permet abandonar el material en les vies d'escalada excepte l'indispensable, com per exemple: les reunions i els elements d'ancoratge per assegurança i progressió (plaquetes, parabolts, burins, spits, tacs de fusta, pitons, etc.).
- No es deixaran cordes fixes instal·lades de manera permanent ni, en cap cas, més temps que l'estrictament necessari per a fer l'equipament o obertura.
- No es permet malmetre la vegetació ni la fauna present en la paret, així com la que es trobi al peu de via i en totes les zones d'escalada en general. Cal preveure la necessitat d'utilitzar



Generalitat de Catalunya
**Departament de Medi Ambient
i Habitatge**

Serveis Territorials a Lleida
Àrea del Medi Natural

instal·lacions fixes de ràpel o reunions quan no fer-ho pugui ser perjudicial pels elements vegetals de la paret.

- La circulació motoritzada només és permesa per les pistes obertes a l'ús públic. No s'han d'obrir nous senders per facilitar l'accés a les zones d'escalada ni nous aparcaments sense autorització prèvia.
- No s'utilitzarà pintura ni altres materials per marcar la situació, el nom o la dificultat de les vies.

Article 14 - Divulgació i col·laboració

Els Serveis Territorials del Departament de Medi Ambient i Habitatge divulgaran aquest acord amb tots els mitjans que estiguin al seu abast i establiran les col·laboracions necessàries amb els agents del territori per tal d'assolir la màxim difusió possible.

Article 15 - Entrada en vigor

Aquesta regulació entrarà en vigor el 30 de novembre de 2009.

El director dels Serveis Territorials,

Joan Farré i Viladrich

Lleida, 28 d'octubre de 2009



ANNEXOS

1. Recomanacions generals:

- Es recomana l'ús del casc per a les activitats d'escalada i trànsit per vies equipades en general així com estar federat o tenir algun tipus d'assegurança i tenir bons coneixements de la pràctica esportiva o anar acompanyat d'un guia titulat.
- S'utilitzarà material mimètic amb les roques (ancoratges fixes de progressió i reunions de color semblant a la roca).
- Es recomana no sortir dels camins per evitar l'erosió així com endinsar-se sense informació per camins que no es coneixen.
- Es tindrà cura de no fer les necessitats fisiològiques al voltant de les zones d'escalada ni en els peus de vies. En cas d'urgència s'efectuarà en llocs aïllats, en un radi ample i en cap cas es deixarà el paper ni restes inorgàniques.

2. Procediment per a les autoritzacions

- escalada a les vies "7 Cels", "Jour de colère" i "Escornacabres":

Els interessats en escalar en aquestes vies entre les dates compreses de l'1 de gener al 31 de juliol hauran d'adreçar un FAX a l'Àrea bàsica dels Agents Rurals de la Noguera (973 44 74 89) o un correu electrònic adreçat conjuntament als Serveis Territorials a Lleida del Departament de Medi Ambient i Habitatge (stlleida.dmah@gencat.cat) a l'Àrea bàsica dels Agents Rurals de la Noguera (Ardomga@gencat.net) i al cap d'Àrea Regional dels Agents Rurals (Alricri@gencat.cat) comunicant, com a mínim amb una setmana d'antelació, la intenció d'escalar en alguna o algunes de les vies esmentades.

La sol·licitud ha d'incloure la identificació personal (nom, DNI o passaport, adreça i telèfon) del peticionari, així com el nombre de persones que participaran en l'escalada, les dates en que és previst de fer l'activitat i el número de FAX o adreça de correu electrònic a la qual s'ha de trametre la resposta a la petició.

En cas que no es pugui autoritzar l'escalada en les condicions sol·licitades o que s'hagin d'afegir condicions especials per a la seva realització es comunicarà la denegació o les condicions mitjançant el FAX o correu electrònic indicats pel peticionari.

D'altra banda i a tots els efectes, es considerarà atorgada l'autorització d'escalada si transcorreguda una setmana des de la comunicació no s'ha rebut cap resposta negativa envers la petició. Així mateix, per tal de preveure la possibilitat que l'activitat es posposi per qüestions climàtiques, la durada de l'autorització serà de 14 dies.

- obertura de noves vies d'escalada:

Els interessats en obrir noves vies d'escalada en les zones d'interès de conservació d'aus hauran d'adreçar un escrit als Serveis Territorials a Lleida del Departament de Medi Ambient i Habitatge, amb adreça al Clot de les Monges, núm. 6-8 - 25007 Lleida. Telèfon 973 03 18 00. amb la petició d'autorització per obrir una nova via en els sectors indicats.



Generalitat de Catalunya
**Departament de Medi Ambient
i Habitatge**

Serveis Territorials a Lleida
Àrea del Medi Natural

La sol·licitud ha d'incloure la identificació personal (nom, DNI o passaport, adreça i telèfon) del peticionari, així com el nombre de persones que participaran en l'escalada, un telèfon i adreça de contacte i les dates en que es previst fer l'activitat.

La sol·licitud s'haurà d'acompanyar de la documentació gràfica necessària per a identificar el traçat de la nova via i haurà d'especificar el tipus de via (clàssica, esportiva, etc.) i els mitjans i mètodes emprats per a la seva obertura.

El termini per a resoldre aquestes sol·licituds serà de tres mesos des de la data de rebuda de la petició als Serveis Territorials del Departament de Medi Ambient i Habitatge a Lleida.

A tots els efectes, es considerarà atorgada l'autorització si transcorreguts els tres mesos esmentats no s'ha rebut cap resposta negativa envers la petició. En aquest cas, la documentació acreditativa d'aquesta petició serà la sol·licitud amb el registre d'entrada al Serveis Territorials a Lleida de la petició.

Amb objecte d'acreditar davant dels Agents Rurals o altres autoritats les autoritzacions d'escalada a les vies "7 Cels", "Jour de colère" i "Escornacabres" o d'obertura de noves vies, el peticionari haurà de disposar dels documents de comunicació i o autorització durant la realització de la seva activitat.

3. Mapes: Un mapa de cada sector